

Ese de d6ve ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretiuu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
" patrariu de ani . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopesca. Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) taes'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl., era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiuu publicatiunilor se se anticipe.

F6ia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Invitare de prenumeratiune

la

„LUMINA”,

f6ia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Cu prim'a ianuaru 1873. „Lumina” intra in alu doile anu alu esistintiei sale.

Conditiiunile de prenumeratiune remanu totu celea din fruntea foii.

Este cu scopu ca parintii protopopi si dd. inspectori se primesca a supra-le sarcin'a de colectanti ai prenumeratiunilor, fiindu ca asia potu se tienu mai bine in evidintia publicitatea ce se da ordinatiunilor consistoriali in respectivele loru suere de activitate.

Era pentru acei domni prenumeratori, cari vreu se se adreseze redactiunei de a dreptulu, alaturaramu la numerulu 29. epist6le de prenumeratiune.

Rogamu pre dd. prenumeranti a insemna catu se pote de legibilu numele si post'a ultima.

Necessitatea ce are fie-care oficiu si fie-care romanu or. de Statutulu Organicu, ne-a indemnatu se promitemu tiparirea lui. Dar acum vedemu ca tipografi'a de care despunemu, este mai mica de catu se aiba atate litere, ca se putemu tipari si statutulu separat, si foia se apara; lipsescu i si mai vertos u. Deci nu remase altu espediinte, de catu se tiparimu Statutulu in foia, si dintr'ens'a ilu vom retipari si in brosiura. Pentru aceea, acesti numeri ai foii nostre, in cari apare Statutulu, ii trimitemu si oo. prenumeranti din anulu espiratu. Socotimu ca tiparirea in foia va fi bine venita, ca se se pota lega impreuna cu ceia lalti numeri spre a nu se perde asia usioru. Era celoru ce dorescu se aiba Statutulu in brosiura, ilu vom retipari cum diseramu, si vom spune pretiuu.—Totodata insemnamu ca noi tiparimu Statutulu de dupa testulu autenticu.

Aradu 6. ianuaru. 1873.

Redactiunea.

Ceva despre invetiamentulu nostru nattonalu.

Celu mai inaltu principiu alu educatiunei este desceptarea puterilor spirituale, date invetiachelului delanatura, si indreptarea acestor'a spre totu ce este bunu, nobilu si frumosu, manecandu din acestu principu se intielege ca invetiatoriulu debue se fie nu numai pregatitu dar si chiamatu spre a si inplini misiunea sa sublima facia cu invetiaceii sei, caici celu fora chiamare si zelu, se va asemena unui pomu cu ramuri si frunze multe, dar fora de fructu; si

6re invetiatorii nostri confesiunali au pregatire si chiamare la missiunea loru? marturisescu sinceru, ca invetiatorii dela satele nostre — pricepu preparandii — cea mai mare parte ar ave destula pregatire si chiamare si in asta privintia potu emula liberu cu invetiatorii dela scolele elementari esiti din preparandiele altoru natiuni neortodosse, deci invetiamentulu nostru nationalu din cauza ca nu am ave cine-lu propune anca nu ar regresu. cum cugeta multi, dar, D6mne! ce pote face insusi celu mai aptu invetiatoriu, candu elu in cele mai multe locuri nu este mai bine remuneratu de catu naimitulu de di, si puterile lui se obosescu pe di ce merge prin etern'a lupta pentru castigarea panii de tote dilele? in astfelu de stare barbat'a lui negresitu se frange sub sarcin'a neajunsurilor materiali; necurmat'a lui grige pentru sustienere ilu face fora de voia; si-i umple inim'a de superare asupra acelor'a, cari i prescriu reguli peste reguli dar ce amar'a lui sorte nu se ingrigescu.

Am disu se pricepa cei dela sinode ca invetiamentulu nostru nationalu nu pote prinde altu sboru pana atunei, se va afla espediintele celu mai potrivitu de a se imbunetati cumva salariile invetiatorilor nostri confesiunali peste totu, seu celu putienu in locurile cele mai nefavorite ale diecesei cum sunt d. e. si partile nostre dela Crisiulu repede, Beiusiu, Lunca etc. unde ar fi destulu si ace'a deca s'ar pote inchiu de nou dupa recentiele timpului de acum'a contractele inchiate pe aice de guvernulu la anulu 1852 seu spre scopulu ajutorarii invetiatorilor lipsiti s'ar esoperu unu ajutoriu dela statu, seu in casu de necesitate chiar si din fondulu eparchialu; deca voimu a face unu pasiu catra lumina caici marturissimu: cumca poporulu nostru n'au ajunsu pretotindeni la acelu gradu alu culturei, ca insusi se se ingrigesca de sortea aceluia pre care ilu platesce nemedilocitu din pung'a sa macar-ca si singuru poporulu sentiesce lips'a acestu'a.

Spre a ilustra cum este pe la noi remunerata trud'a aceluia, care e chiamatu a propaga cultur'a intre poporu si a educa generatiunea venitoria, espunu aci salariulu invetiatoriului nostru confesiunali din comun'a Boteanu, care este:

In bani gat'a 24 fl. v. a.
In naturale 8 cubule de secara.
12 care de lemne.

(poftimu a pune in paralelu acesta dotatiune cu plat'a cursorelui comunale, totu din acea comuna, care este:

In bani 45 fl. v. a.
In naturale 12 cubule de grau.

incaltamentu, 15 care de lemne, si 50 fonti de sare.)

Intrebu pre o. cetitoriu de ar arunca sortea in numit'a comuna pre celu mai aptu invetiatoriu, 6re descu-ragiarea si desperarea nu i va ineca activitatea ca si gerulu de ierna sementi'a cea mai buna? in rondulu acestei

comune asiu puté insirá si altele, dar credu că va fi destulu pentru de-a atrage atentiunea celoru competinti a supr'a causei de sub intrebare, si incheiu cu acea voce adresata catra invetiatorii nostri din locurile mai slabe, că fiindu noi patrungi de cea mai curata iubire catra natiunea noastră, in mediloculu suferintieloru grele se nu obosimu la chiamarea noastră, ci cu rebdare se acceptămu ór'a mantuirei,

Iosifu Ves'a,
preotu, inspect. de scóle.

Invetiatoriloru la anulu nou.

De cătu limb'a romanésca
Se n'o cultivămu
Mai voimu ca se rosiesca
Tierên'a ce e calcămu!

G. SIONU.

Tóte popórale se intrecu in promovarea sciintieloru si a cultur'ei. Si óre noi romanii ce facemu? Cum stămu? Nu facemu nimica; noi stămu locului!

N'avemu de ce se ni ascundemu slabitiunea. Morbulu de care patimimu, debue descoperitu; si spre a ne vindecá de elu, cauta se intrebuintiamu medicamentulu necesariu.

Nici o natiune de pre faci'a pamentului n'a suferitu atâte lovituri si torturi, câte natiunea romana, si, o Dómne! tu n'ai lasat'o se péra! Inse pocalulu suferintieloru nóstre inca nu e plinu. Noi vomu avé de suferitu inca multe, si esistinti'a noastră natiunala. acum mai multu de cătu ori candu, este pusa la indoielá; cu alte cuvinte, intrebarea este de a fi séu a nu mai fi.

Sciinti'a si cultur'a numai, ni potu salvá venitoriulu si esistinti'a noastră. Si noi romanii cauta se marturisimu cu durere că avem pucine arme de acestea.

De aceea mi iéu libertate a me adresá catra stimatii mei colegi si frati invetiatori, dicendu-le: „Uniti-ve in cugetu, uniti-ve 'n simtiri,“ si „se dămu mana cu mana cei cu inima romana“, se nisumu cu puteri unite a dá dulcei nóstre natiuni o generatiune culta si bine educata, aretandu-i calea pre care se devina lastari folositori natiunei nóstre celei atátu de atacate in decursulu atátoru secle. Deci, pentru Ddiu si pentru natiune, se parasimu, si se inmortentămu nepesarea si indiferentismulu, se lucrămu pentru naintarea culturei natiunale. Se nu lasămu pre mam'a noastră natiune se totu planga sórtea fiiloru sei. Durere că multi dintre fiíi sei, respective frati ai nostri, se facura tradatori vendura pre mam'a si pre noi, dar fratiloru nevinovati, striga resplatire miserabililoru, cari au lacomitu la unu osu de rosu, la unu blidu de linte. Multu ni-au stricatu tradatorii a lungulu seceloru, dar, frati colegi, se formămu inim'a tinerimei ca se nu mai capete venitoriulu nici unu tradatoriu.

Trecutulu a fostu alu contrariloru nostri. Presiñtele este alu acelor'a cari, intr'unu momentu nepriveghiatu de noi, au sciutu se intre in moscenirea prerogativeloru trecutului. — Acum e rondulu la venitoriu, barem acest'a se nu ni-lu scapămu din mana, se fie alu nostru, se fie alu natiunei!

Éca scopulu spre care trebue se nisumu: venitoriulu nostru! Dar cum se facemu acést'a? invetiandu si luminandu tinerimea. Candu calea va fi bine luminata, atunci natiunea va merge dreptu si securu in viitoriulu seu!

Éra noi invetiatorii vom castigá atunci convingerea

si recunoscinti'a de a ni fi implinitu bine missiunea, a fi scosu o natiune togma din ispите spre a-i dá suprem'a gloria, a o fi formatu natiune de modelu intre natiuni.

N a d a s i u (c. Aradului) 1. jan. 1873.

Georgiu E. Bocu, docinte.

Statutulu organicu

alu

Bisericii ortodoxe gr. or. romane

din

UNGARPA SI TRANSILVANIA.

Noi Franciscu Iosifu I.

din grati'a lui Dumnedieu Imperatu alu Austriei, Rege alu Boemiei scl. si Rege Apostolicu alu Ungariei.

Salutarea Nóstra regésca tuturor'a, pre cari ii privesce caus'a acest'a in prezentu, séu ii va privi in viitoriu.

Dupa ce in intielesulu articulului de lege alu 9-lea §. 2. de anulu 1868. s'a inarticulatu metropoli'a de sine statatória infintiata pentru romanii greco-orientali, egalu indreptatita cu a serbiloru, precum si redicarea episcopiei ardelene de religiunea greco-orientala la archiepiscopia;

Dupá ce in intielesulu §-lui 3. alu aceluia-si articulu, cei de religiunea greco-orientala, pe langa despartirea loru in dóue provincie bisericesci, independinte un'a de alt'a, devenira indreptatiti: afacerile loru bisericesci, scolastice, si cu privire la acestea cele fundationale, intre marginile legiloru tierii a le conduce si regulá independinte in congresele loru bisericesci, care pe langa previ'a notificare facenda Nóa totu deosebitu le vor convocá din timpu in timpu respectivii metropolitu; — si in intielesulu statuteloru facute in aceste congrese si aprobate de Noi, prin organele loru proprie a le administrá si direge independinte;

Pentru executarea acestoru dispositiuni ale legii in cătu privesce regularea afaceriloru bisericesci, scolastice si cu privire la acestea a celoru fundationale ale metropoliei greco-orientali romane, — ministrulu Nostru ungaricu de culte si instructiune publica Ni a substernutu sub titlulu de „Statutu organicu“ urmatóriele concluse ale congresului natiunali bisericescu alu romaniloru de religiunea greco-orientala conchiamatu la Sibiu cu resolutiunea Nóstra din 14. Augustu 1868. adeca:

Dupa introducerea, ce tractéza despre coerinti'a partiloru constitutive ale provinciei bisericesci:

- I. despre parochii;
- II. despre protopresbiterate;
- III. despre monastiri;
- IV. despre eparchii;
- V. despre metropolia;

dimpreuna cu regularea afaceriloru scolari si fundationali ce se tienu de acestea, si cu organizatiunea congresului natiunali bisericescu.

Aceste concluse la representatiunea opinativa a ministrului Nostru ungaricu de culte si instructiune publica — le aprobămu si le intarimu cu urmatóriele modificatiuni:

A) In puntulu I. alu despusetiuniloru generali se se deespre siune dreptului de suprema inspectiune, ce Ni compete; éra puntulu IX. se se modifice in intielesulu acelu'a, că invoirea reciproca in privinti'a constituirii sinodului comunu se face cu congresulu gr. or. serbescu.

B) In §. 6. se se tienu de cualificatiunea membriloru sinodului parochiale si majorunitatea, si conformu acestei se se modifice si §§. respectivi 40. si 91.

C) Decisiunile §§-loru 13. 55. si 122. ce se referescu la afacerea scolaria, respective la a invetiamentului, sunt a se aduce in consonantia cu despusetiunile respective ale articulului de lege 38. din 1868.

D) In §§. 105. si 157. e de a se intercide acea despusetiune, conformu careia, nou-alesulu episcopu, respective metropolitu — dupa intarirea primita de la Noi — depune innaintea Nóstra juramentu de fidelitate.

E) §§. 116. 159. si 162. sunt de a se modifíca in acelu intielesu că asesorii senateloru scolastice si episcopesci ale respectiveloru consistórie se alegu numai pentru durat'a unui periodu de alegeri la sinodu — respective la congresu.

F) In §§. 151. si 156. e de a se intercede acea despusetiune: ca in privinti'a convocarii atâtu a congresului ordinariu, câtu si a celui pentru alegerea metropolitului, se ni se faca insciintare previa, conformu articolului 9. de lege din 1868. §. 3.

G) §-ulu 175. despre intrebuintiarea limbei romane, e de a se aduce in concordantia cu despusetiunea respectiva a §-lui 9. art. 9. de lege din 1868. si a art. 44. din 1868.

Conclusele compuse cu aceste modificatiuni si cu acést'a intarite de Noi, sunt urmátóriele:

Statutu organicu

alu bisericeii gr. or. romane din Ungari'a si Transilvani'a.

Dispusetiuni generali.

I. Biserica gr. or. romana din Ungari'a si Transilvani'a ca biserica autonoma, dupa dreptulu ei canonicu garantatu si prin art. de lege alu IX. din anulu 1868. — pre langa sustinerea pré inaltului dreptu de supraveghiare alu Maiestatei Sale inviolabile — si reguléza, administrezá si conduce afacerile sale bisericesci, scolari si fundatiunali in tóte partile si factorii ei constitutivi independinte dupa form'a reprezentativa.

Statutul organicu presinte privesce dára la organizarea bisericeii ortodoxe romane din intrég'a provincia metropolitana din Ungari'a si Transilvani'a.

II. Elementulu acestei provincie metropolitane este: clerulu si poporulu credintiosu, éra partile constitutive ale ei sunt: 1. Parochie, 2. Protopresviterate, 3. Monastirile si 4. Eparchie.

III. Pusetiunea, ce are in biserica clerulu si poporulu provinciei metropolitane, i da dreptulu de a participá individualmente ori prin reprezentanti la tóte actiunile bisericesci, scolarie si fundatiunali, si-i impune detori'a de a suportá tóte greutatile, dela cari este conditiunata bunastarea bisericeii.

Fia-care parte constitutiva a metropoliei are dreptu a regulá, administrá si conduce independinte de alta parte constitutiva sie-si egala afacerile sale bisericesci, scolarie si fundatiunali, — si fia-care parte constitutiva mai mica, si continua actiunile sale bisericesci, scolarie si fundatiunali, — in afacerile partii constitutive mai mari pana la metropolia prin reprezentantii sei.

IV. Tóte actiunile partilor constitutive amintite in punctele precedinti se indeplinescu prin sínódele parochiali, protopresviterali, eparchiali, si prin congresulu nationalu bisericescu, (Sinodulu metropolitanu).

V. Pentru administrarea si conducerea afacerilor bisericesci, scolarie si fundatiunali se va asiedá câte unu comitetu si câte o epitropia in fiacare parochia si protopresviteratu, éra in eparchia si metropolia câte unu Consistoriu.

VI. Jurisdictiunea bisericesca atâtu in afacerile judetiali, câtu si in cele administrative se va exercié prin scaunele protopopesci, ca instanti'a 1-a, prin consistoriele diecesane respective archidiecesanu ca instanti'a 2-a si prin consistoriulu metropolitanu ca instanti'a a 3-a.

Dispusetiuni speciali vor indicá obiectele in privinti'a caror'a cursulu instantieloru se schimba.

VII. Spre efeptuirea vre-unei dispusetiuni, ce se face prin vre-o jurisdictiune séu autoritate bisericesca, se potu intrebuintá numai midilóce bisericesci si morale.

In casuri estraordinarie de renitintia inse, spre sustinerea ordinii bune, se póte recurá si asistinti'a potestatii civile.

VIII. Sus atinsele parti organice ale metropoliei se vor ingrigi de timpuriu de medilócele intelectuale si banale, cari se ceru spre ajungerea scopurilor bisericesci, scolarie si fundatiunali; si in câtu nu li-ar succede loru de-a poté intimpiná cheltuielile recerute nici in urm'a colecteloru facute in si afara de metropolia, — intru atâta si-vor luá refugiu la statu spre ajutorire.

IX. Spre sustinerea unitatii dogmatice si canonice intre cele dóue metropolii, roman'a si serb'a, precum si spre aperarea intereseloru comune ale religiunii ortodoxe resaritene, se constata necesitatea unui sinodu comunu, constatoriu din ambii metropoliti si din episcopii sufragani ai acestoru dóue metropolii.

Constituirea acestui sinodu se concrede contielegerii imprumutate cu congresulu greco-orientalu serbescu.

X. Recapitulandu cele espuse, statutulu organicu presinte tractéza dára despre urmátóriele:

1. despre parochii;
2. despre protopresviterate;
3. despre monastiri;
4. despre eparchie, si
5. despre metropolia.

Capu I. Parochi'a.

§. 1. Parochi'a ca comuna bisericesca este intrunirea crestineloru cu medilócele materiali si morali spre a sustiené un'a séu mai multe biserici, scóle si cimiterie, unulu séu mai multi preoti si invetiatori precum si cel'a laltu personaku trebuinciosu.

Astfelu de parochia se numesce matre.

§. 2. Intrunirea acelor crestini inse, cari nu sunt in stare a-si tiené parochu, scóla si cel'a laltu personalu trebuinciosu, se alatura la o parochia matre vecina sub nume de filia, avendu in afaceri bisericesci, scolarie si fundatiunali asemenea drepturi si detorintie cu consotii loru din parochi'a matre.

§. 3. Déca, vre-o filia ar vre se se faca parochia matre, are a petitioná la scaunulu protopopescu documentandu, cumca e in stare a se sustiené, ca parochia matre in intielesulu §. 1.

Astfelu de cauza, dupa ascultarea parochiei matre, se substerne consistoriulu respectivu spre decisiune finala.

§. 4. Déca vre-unu strainu vré a se asiedá intr'o parochia si a se face membrulu ei, este detoriu a-se legitimá inaintea sínodului parochialu, cá este de relegea greco-orientale si numai dupa o astfelu de legitimare in decursu de 6 septemani se va bucurá de incorporarea in acea parochia si de drepturile ei parochiale, dára va fi totu deodata detoriu a purtá si greutatile asemenea celor lalti parochiani locali.

§. 5. Afacerile parochiei, se indeplinescu 1. prin sinodulu parochialu, 2. prin comitetulu parochialu si a, 3. prin epitropi'a parochiala.

Art. I. Sinodulu parochialu.

§. 6. In sinodulu parochialu iéu parte toti parochianii majoreni, de sine statatori, nepetati, cari si implinescu detorintiele parochiale.

§. 7. Agendele sinodului parochialu sunt:

1. Alegerea membrilor comitetului parochialu.
2. Alegerea parocului, capelanului, diaconului, epitropiloru parochiali, profesoriloru si invetiatoriloru.
3. Esaminarea si aprobarea proiecteloru comitetului parochialu despre edificarea, repararea séu indiestrarea bisericeii, scólei, casei parochiale, séu altora realitati bisericesci, scolarie si fundatiunale.
4. Esaminarea si aprobarea midiloceloru proiectate din partea comitetului parochialu, pentru infintiarea fonduriloru spre scopuri bisericesci, scolarie si filantropice.
5. Esaminarea si aprobarea proiectului comitetului parochialu pentru dotatiunea parocului, capelanului, diaconului, profesoriloru, invetiatoriloru si celuia laltu personalu trebuintiosu.
6. Alegerea membriloru sinodului eparchialu, si ai congresului nationalu.
7. Priveghiarea, ca comitetulu si epitropii parochiali se-si implinésca chiamarea dupa prescisele acestui statutu organicu.
8. Substernerea decisiuniloru proprie prin protopresviteru consistoriulu concerninte spre pertractare ulterióra.

§. 8. In diu'a celebrarii sinodului parochialu are a se tiené sant'a liturgia cu chiamarea duchului santu.

§. 9. Diu'a celebrarii sinodului parochiale impreuna cu obiectele pertractande au a se publicá in biserica cu optu dile mai nainte prin paroculu localu si a se dá de scire protopresviterulu, ca iertandu-i impregiurarile se póta luá parte si elu la sinodulu parochialu.

§. 10. Presiedintele ordinariu alu sinodului parochialu este paroculu, éra unde statiunea acestuia este veduvita — administratorulu parochiei. Acest'a este detoriu inse a cede presidiulu protopresviterulu, déca acel'a este de fatia, in care casu densulu ocupa locul de vice-presiedinte. Fiindu parochulu, respective administratorulu impedecatu, si de cnu-va in parochia sunt si alti preoti, atunci celu mai betranu in servitiu ocupa scaunulu presidialu, éra lipsindu si acest'a protopresviterulu este indreptatitu a incredintiá presidiulu vre-unui preotu din alta parochia.

Presiedintele este respundietoriu pentru ordinea cea buna, este detoriu a propune obiectele spre desbatere si pertractare. Nu se póte pertractá nici unu obiectu, pre care densulu nu l'a pusu la ordinea dilei.

Membrii sinodului inca au dreptulu de a face propaneri spriginite celu putienu de trei dintre deasii, si presiedintele este indetoratu a defige ordinea pentru pertractarea loru inca in decurgerea aceluia-si sinodu.

§. 11. Presiedintele are dreptulu de a disolvá sinodulu parochialu din caus'a disordinei, fiindu detoriu despre acestu casu a rǎfere protopresviterulu, éra acest'a consistoriulu concerninte.

§. 12. Sinodulu parochialu se va tiené regulatu odata in anu in lun'a lui Ianuariu; se póte tiené inse si estraordinariu

déca acést'a ar cere vre-unu obiectu din cele espuse in §. 7. spre esemplu: alegerea parocului, capelanului, diaconului, episcopilor, profesorilor si invetiatorilor.

§. 13. Sinodulu parochialu, ce se va tiené pentra alegerea parocului, capelanului, profesorilor si invetiatorilor, se conchiama prin protopopu, carele totodata e si presiedintele unui asemenea sinódu.

Protopopulu inainte de sinodu se intielege cu comitetulu parochialu in privinti'a individiloru candidandi, cari aspirandu la trépt'a preotiei trebuie se fie teologi absoluti, apti si pentru chiamarea invetiatorésca si prevediuti cu atestatul consistoriului despre cualificatiunea loru de a imbracă postulu preotiescu. (V. §. 121.)

léra individii cari concurgu la vr'unu postu de professoru séu invetiatoriu trebuie se produca, pre langa atestatu de capacitatea satorita in art. de lege XXXVIII. 1868. si de la consistoriulu eparchiale atestatu de cualificatiune.

§. 14. Sinodulu parochialu 'si alege din sinulu seu séu dintre ceilalti membri parochiali unulu séu doi notari spre purtarea lucrurilor scripturistice, cari de cumva sunt alesi dintre membrii sinodului, au votu decisivu.

§. 15. Spre aducerea unei decisiuni valide se cere padirea formelor prescise in §§. 9. 10. si 13. si majoritatea voturilor membriloru presinti.

Déca voturile sunt egali, dirima votulu presiedintelui.

§. 16. Recursele contr'a vreunei decisiuni a sinodului parochialu se potu face in 14 dile la scaunulu protopresbiteralu, de unde se inaintéza la consistoriulu eparchialu.

Recursele intrate dupa espirarea a loru 14 dile nu se ieu in consideratiune.

Art. II. Comitétulu parochialu.

§. 17. Comitétulu parochialu este corporatiune alésa din sinulu sinodului parochialu pentru a representá in afara comun'a bisericésca, a purtá si conduce afacerile ei in privinti'a economica a bisericeii, a scólei si a fundatiuniloru.

§. 18. Membrii comitetului parochialu se alegu pre 3 ani, se potu inse si realege.

§. 19. Comitétulu parochialu se compune in parochiele pana la 1000 de suflete din 10, pana la 1500 din 15, pana la 2000 din 20, pana la 2500 din 25, si de acolo in sus din 30 de membri. Tatalu si fiulu, mosiulu si nepotulu, fratii, socrulu si ginerele nu potu fi deodata membri comitetului.

Parochulu, respective administratorulu parochiei este membru naturalu alu comitetului, ér' unde de presinte sunt mai multi parochi celu mai inaintatu in servitiu.

§. 20. Comitétulu parochialu constituindu-se, si-alege presiedinte si notariu. Presiedintele se alege din sinulu comitetului, notariulu inse póte fi si altu individu aptu, carele de nu este membrulu comitetului, are numai votu informativu.

§. 21. Comitétulu 'si va tiené siedintiele, candu va cere trebuinti'a, ér' regulatu cu finea lunei lui Iuliu si Decembre a fie-carui anu; ca sinodulu parochialu, ce se tiene in lun'a lui Ianuaru (§. 12) se-si póta asterne raportulu generalu despre averea miscatória si nemiscatória a bisericeii, scólei si fondeloru, si ratiociniulu anualu precum si unu proiectu de bugetu despre spesele bisericeii, scólei si fonduriloru pre an. viitoriu.

§. 22. Pentru validitatea decisiuniloru comitetului parochialu se cere presinti'a majoritatii absolute a membriloru si majoritatea voturiloru.

Déca voturile sunt egali, dirima votulu presiedintelui.

§. 23. Sfer'a de activitate a comitetului parochialu este urmatória:

1. A inventá averea miscatória si nemiscatória a bisericeii, scólei si fonduriloru si a o tiené in evidintia: acestu inventariu se compune in trei esemplarie, dintre cari unulu se pastreze la epitropi'a parochiala, alu doilea la comitetu, ér' alu troilea se substerne consistoriulu.

2. A ingrigi pentru sustinerea in intregime a averei miscatória si nemiscatória a bisericeii, scólei si fonduriloru.

3. A pastrá in stare buna edificiele bisericesci, scolare si fundatiunali.

4. A provedé biserica cu trebuinciósele icóne, vase santite, carti si alte aparaminte pentru servitiulu dumnediescu, si scól'a cu mobilele si aparatele recerute.

5. A escrie concursu pentru ocuparea postului de parochu, capelanu, diaconu, professoru, si invetiatoriu, in urm'a avutei contielegeri cu protopresviterulu localu si respective cu directiunea scolaria.

6. A se consultá si a combiná cu protopresviterulu respec-

tive directiunea scolara list'a candidatiloru, cari au concursu pentru postulu de parochu, capelanu, diaconu, profesorulu si invetiatoriu.

7. A afá medilócele trebuincióse pentru eventual'a edificare si reparare a bisericeii, scólei, casei parochiale si a altoru edificie proprie ale fonduriloru, si a relatiuná despre ele sinodulu parochialu.

8. A tractá despre aflarea medilóceloru, ce se receru la dotatiunea parochului, capelanului, diaconului, profesorilor si invetiatoriloru si a relatiuná despre aceea sinodulu parochialu.

9. A prefige conditiunile, ce trebuie se le observeze epitropii la esarendarea realitatiloru bisericesci, scolare si fundatiunali.

10. A prefige modalitatea elocarei baniloru disponibili ai bisericeii, scólei si ai fundatiuniloru.

11. A esaminá cu finitulu anului ratiociniulu epitropiei, si alu substerne sinodulu parochialu.

12. A alege pre cantori, clopotari si pre alti servitori bisericesci si scolari. De cantori numai acei individii potu fi alesi, cari producu de la protopresviteru atestatu de cualificatiune.

13. A nesú pentru religiositatea si moralitatea membriloru parochiali, precum si pentru desradecinarea datiniloru stangace si desfrenarei prin medilóce morale si pedepse mai mici bisericesci, si a cere ajutoriulu protopresviterului, ér' la casu de necesitate alu episcopului spre restaurarea religiositatii si moralitatii.

14. A aperá védi'a si onórea bisericeii si a comunei parochiale in intielesulu legiloru.

15. A face protopresviteratulu si prin acést'a consistoriulu eparchialu ori ce propunere si plansóre privitória la tréb'a bisericesca, scolare, si fundatiunale.

16. A spriginí pre copiii seraci intru frecuentarea scólei parochiale prin provederea loru cu carti scolare.

17. A duce protocolu despre tóte afacerile sale, a tiené actele in ordinea cuviinciósa si a le pastrá in archivu.

Art. III. Epitropi'a parochiala.

§. 24. Epitropii parochiali sunt acei barbati din parochia, caror'a li se concrede averea parochiale, scolare si fundatiunale.

§. 25. Epitropii se alegu prin sinodulu parochialu dintre cei mai meritati barbati ai parochiei. Acestia nu potu fi ruditi intre sine pana la alu siesele gradu de sange si 4-a de cuscria.

§. 26. Pentru parochiele pana la 1000 de suflete se alegu doi, pana la 2500 de suflete trei, ér' pentru parochiele, alu caroru numeru trece preste 2500 suflete patru epitropi.

Ei se alegu pre trei ani, inse se potu realege.

§. 27. Chiamarea epitropiloru parochiali este:

1. A primi de la comitetulu parochialu pre langa inventariu tóta averea miscatória si nemiscatória a bisericeii, scólei si fondeloru si a manipulá cu aceea dupa conclusulu sinodului si alu comitetului parochiale.

2. A pastrá intr'o lada de feru cu trei chei averea miscatória a bisericeii, scólei si a fondeloru, precum sunt banii si alte chartii de pretiu si obligatiunile. Dintre cele trei chei ale cassei parochiale, se va pastrá câte un'a la câte unu epitropu. Unde sunt numai doi epitropi, a colo a treia cheia se va pastrá la parochu, ér' unde de presinte sunt mai multi parochi, la celu designatu prin comitetu spre aceea.

La deschiderea cassei se cere presinti'a a toti trei individii cari au cele trei chei ale cassei si acestia sunt in solidu respundietori pentru starea cassei.

3. A duce unu protocolu despre percepte si erogate.

4. A duce unu jurnalulu despre starea averei parochiale; acestu jurnalulu are a se duce in dóue esemplarie, dintre cari unulu se va asiediá in cassa, ér' cel'a laltu va fi la epitropi.

5. Cu finea anului solariu a depune comitetulu parochiale ratiociniulu documentatu despre venitele si cheltuielile bisericesci, scolare si fundatiunali, si a se supune numai-decátu la o revisiune speciale a cassei, ce ar ordiná-o comitetulu parochialu.

6. a nu intreprende nici o erogatiune nepreliminata fara imputernicirea comitetului, respective a sinodului parochiale.

7. a priveghiá, ca edificiele bisericesci, ale scólei si ale altoru realitati, precum si curtea bisericeii, a scólei si a casei parochiale asemenea si cimiteriulu se fia in stare buna.

8. a plati regulatu salariile prefapte pentru personalulu bisericescu si scolarulu, precum si ajutorintiele altoru persóne serace si a stipendistiloru.

§. 28. Acolo unde mai multe comune bisericesci impreuna sustienu un'a séu mai multe scóle, se alege din comitetele acestoru parochie, unu comitetu scolare si prin acést'a o epitropia scolare si asiá:

1. numerulu membriloru unui asemenea comitetu scolaru

consta din câte trei membri alesi din si prin comitetulu parochiale respectiv.

2. Asemenea epitropia scolare consta din patru membri.

3. Alegerea acestui comitetu se face pre 6 ani, ér' a epitropiloru pre trei ani.

4. Comitétulu si epitropi'a scolare au acelu cercu de activitate in trebile scolare, ce li compete comiteteloru si epitropiloru parochiale.

Capu II. Prototropresviteratulu.

§. 29. Prototropresviteratulu este intrunirea mai multoru comune bisericesci, avendu unu prototropresviteru, ca antiste in trebile lor bisericesci, scolare si fundationali; prototropresviterulu trebuie se locúesca in acelu locu alu prototropresviteratulu, care este mai indemana comaneloru bisericesci din prototropresviteratu.

§. 30. Prototropresviteratulu si-indeplinesce afacerile: 1) prin scaunulu prototropresviteralu, 2) prin sinodulu prototropresviteralu, si 3) prin comitetulu prototropresviteralu.

Art I. Scaunulu prototropresviteralu.

§. 31. Scaunulu prototropresviteralu este acea autoritate in afacerile bisericesci, carea in acestea in generalu, ér' in cele mai josu enumerate in specialu forméza forulu de prim'a instantia in metropolia.

§. 32. Scaunulu prototropresviteralu consta afara de prototropresviterulu séu suplintele acestuia, ca presiedinte — din siese parochi, ca membri cu votu decisivu — apoi din unu defensoru matrimoniale si unu notariu cu votu consultativu.

Cesti doi din urma potu fi si dintre capelani, diaconi séu mireni, avendu notariulu a portá protocolulu, a se ingrigi de lucrurile scripturistice, speditiuni, si archivu. —

§. 33. De competinti'a scaunulu prototropresviteralu, ca foru de prim'a instantia se tienu urmatóriele obiecte:

A complaná si eventualminte a decide:

1. Diferintiele escate intre preoti, controverscele comuneloru parochiali in privinti'a esagerarei competintiei stolare si privitórie la alte controversce cauzate de preotime; diferintiele privitórie la scurtarea stólei, si altoru venite legali preotiesci din partea comuneloru parochiali séu a singuraticiloru credinciosi.

2. Controversele referitórie la logodna (incredintiare) si casatoria in partea loru canonica.

3. A priveghiá asupr'a ducerii acurate a protocóleloru matriculari si altoru protocóle parochiali, a pertractá obiecte bisericesci si disciplinari preotiesci, pre cari consistoriulu le incredintiéza scaunulu prototropresviteralu, ca forulu de prim'a instantia; a esaminá alegerile de parochu, capelanu, diaconu si altoru fetie bisericesci.

4. A priveghiá asupr'a portarei fecieloru bisericesci.

§. 34. Spre aducerea unui conclusu validu se recere, ca afara de presiedinte si notariu se fia de fatia celu putienu patru membri.

Candu voturile sunt egale, dirima votulu presiedintelui.

§. 35. Membrii scaunulu prototropresviteralu nu potu fi ruditi intre sine pana la alu 6-le gradu de sange si alu 4-le de cuseria, si nu potu luá parte la pertractarile, unde cu vre-o parte litiganta sunt in aceea-si mesura ruditi.

§. 36. Scaunulu prototropresviteralu va tiené regulatu siedintiele sale din luna in luna; inse in casuri urginti se potu tiené si siedintie extraordinari.

§. 37. Apelatiuni de la scaunulu prototropresviteralu se potu face la consistoriulu eparchialu in 14 zile, ér' cele mai tardiu facute nu se ieu in consideratiune, si otarirea scaunulu prototropresviteralu se pune in lucrare; afara de causele matrimoniale, terminate cu total'a despartire a partiloru, cari trebuescu din deregatoria a se substerne consistoriulu respectiv.

Art. II. Sinodulu prototropresviteralu.

§. 38. Sinodulu prototropresviteralu este reprezentanti'a preotimei si a comuneloru parochiali din prototropresviteratu asia, ca preotimea se fia reprezentata in o tertialitate, éra comunele parochiale in dóue tertialitati.

In prototropresviteratulu, care numera preste 20,000 de suflete, nemerulu membriloru sinodulu prototropresviteralu consta din partea preotimei din 12; din partea comuneloru bisericesci din 24; éra unde numerulu sufleteloru este mai micu de 20,000 acolo va constá din partea preotimei din 8, éra din partea comuneloru parochiali, din 16 membri.

§. 39. Acele sínóde cari alegu pre prototropresviterulu constau din numeru indoitu de membri.

§. 40. Membrii sinodulu prototropresviteralu se alegu pre 3 ani, si se potu realege.

Membrii eclesiastici ai sinodulu prototropresviteralu se alegu prin preotimea tractuale in loculu destinatu, éra cátu pentru membrii mireni, prototropresviteratulu se impartiesce in atátea cercuri electorali, cáti membri mireni sunt de a se alege intru intielesulu §-lui 38.

Pentru sinodulu alegatoriu de prototropresviteru, in fia-care cercu electoralu se vor alege câte duoi membri mireni.

Alegatori sunt toti aceia, cari posiedu calitatile prescise in §. 6.

Dispusetiuniile necesari pentru conducerea si efeptuirea actului de alegere se concredu consistoriulu eparchialu, pana la o alta dispositiune tacenda din partea sinodulu eparchialu.

§. 41. De membri sinodulu prototropresviteralu potu fi alesi numai aceia, cari posiedu calitatile prescise in §-lu 6.

§. 42. Cu ocaziunea conchiamarei sinodulu prototropresviteralu, care trebuie se se publice cu 14 zile inainte, presiedintele este detoriu a publicá si obiectele, ce se vor pertractá in sinodu.

§. 43. Ca sinodulu prototropresviteralu se póta aduce otarire valida, se recere, ca afara de presiedintele se ie parte la acel'a celu putienu majoritatea membriloru.

§. 44. Sinodulu acest'a si-alege din séu afara de sinulu seu pre notariu pentru lucrurile scripturistice, carele póte fi preotu séu laicu.

§. 45. Sinodulu prototropresviteralu se tiene odata in anu la 1-a séu a 2-a Dumineca a lunei lui Fauru, si la conchiamarea lui se observéza cele din §. 42; in casuri urginti se póte conchiamá si extraordinariu, candu adeca prototropresviterulu séu dóue tertialitati a membriloru vor aflá de lipsa tienerea extraordinaria a aceluia spre pertractarea vre-unui obiectu insemnatu bisericescu, scolariu séu fadatiunалу. —

Despre celebrarea unui sinodu prototropresviteralu extraordinariu trebuie insciintiata si consistoriulu eparchialu.

§. 46. Prototropresviterulu ca presiedinte, respective suplintele lui, este respundietoriu pentru bun'a ordine a sinodulu, precum si pentru aceea, ca acolo, numai obiectele enumerate in §. 50. se se tracteze cu fric'a lui Dumnediu, si modestia, si ca conclusele se fia basate pre institutiunile bisericesci, si pre ordinatiunile archieresci, ale consistoriulu si sinodulu eparchiale.

Candu sinodulu prototropresviteralu se ar lasá in obiecte, cari nu se tienu de sfer'a lui, séu bun'a ordine s'ar vatamá si la admonitiunea presiedintelui nu s'ar restitú ordinea cuviintiósá, atunci presiedintele este detoriu a incheiá protocolulu, a disolve sinodulu si a relatiuná consistoriulu eparchialu cerendu inviatiune pentru pasii ulteriori.

§. 47. Sta in voi'a libera a membriloru a-si dá votu separat, si a pófti, ca acel'a se se petróca in protocolu, inse numai acelu votu separat, carele in 24 de óre se da in scrisu, se póte primí si petrece in protocolu.

§. 48. Presiedintele prefige ordinea obiecteloru pertractande, pentru aceea ori-ce propunere din partea unuia séu mai multoru membri are a se insinú presiedintelui, care in contielegere cu sinodulu prefige ordinea si timpulu, candu acea propunere are se vina la pertractare.

§. 49. Protocolulu sinodulu prototropresviteralu dupa ce s'a autenticatu, lu subserie presiedintele si notariulu; asemenea si espeditiunile si estrasele inca se subseriu prin densii.

§. 50. Afacerile sinodulu prototropresviteralu sunt:

1. Obiectele economico-bisericesci, scolari si fundatiunali privitórie la prototropresviteratu.

2. Alegerea prototropresviterulu, a membriloru scaunulu prototropresviteralu, a profesoriloru si invetiatoriloru pentru scólele tractuali si presintarea actului de alegere la Consistoriulu eparchialu.

3. Inaintarea trebei scolare din prototropresviteratu, si

4. nesuinti'a pentru sustienerea védiei si autonomiei bisericei. —

§. 51. Pentru tienerea sinodulu prototropresviteralu, in care se va alege noulu prototropresviteru, consistoriulu eparchialu va denumi unu comisariu, pre care 'lu va impoternici spre conchiamarea si celebrarea sinodulu. —

§. 52. In diu'a alegerei comisariulu eparchialu celebréza sant'a liturgia cu chiamarea santulu duhu, si tiene o cuventare potrivita actului alegerei.

§. 53. Dupa sant'a liturgia membrii sinodulu se aduna séu in biserica, séu intr'o sala, si din sinulu loru tramitu o deputatiune la comisariu spre a-lu invitá la sinodu si deschiderea lui; comisariulu venindu ocupa loculu de presiedinte; tiene o cuventare catra alegatori si apoi preda notariulu spre cetire imputernicirea consistoriala.

Dupa aceea face verificarea alegatoriloru si pasiesce la actulu alegerei chiamandu la votisare pre rondu.

Aclamatiune nu se primesce, ci numai votisare secreta.

Fie-care alegatoriu preda presiedintei comisariu votulu seu in scrisu si dupa ce s'au adunatu voturile, presiedintele le numera, deschide si le cetesce cu voce inalta.

Acei trei individi, cari au intrunitu cele mai multe voturi, se presinta consistoriului eparchialu, spre a denumi pre unulu dintre ei.

Alesulu, respective denumitulu trebuie se fie barbatu aptu si bine meritatu pre terenul bisericescu si scolariu.

§. 54. Noualesulu respective denumitulu protopresviteru, inainte de a-si incepe functiunea, se presinta la episcopulu eparchialu spre hirotesia si inzestrare cu singilia, despre tote acestea se insciintieza protopresviteratulu prin unu circulariu archierescu, si noulu protopresviteru intra in activitate.

§. 55. Alegerea membrilor scaunului protopresviteralu, a profesorilor si a invetiatorilor pentru scolele tractuali (ale protopresviteratului) se efeptuesce sub presiedinti'a protopresviterului.

La alegerea celoru antaiu numiti sunt de a se observá cele prescise in §. 53. éra pentru ocuparea posturilor de profesori si invetiatori, protopresbiterulu, in intielegere cu comitetulu sinodului protopresbiteralu, escrie concursu. Dupa expirarea terminulu concursuale protopresbiterulu asemenea in contielegere cu comitetulu amintitu compune list'a concurrentilor si o presenta sinodulu, care apoi candidéza prin alegere trei barbati cualificati pentru carier'a crescerei, intru intielesulu legeri, si bine meritati pre terenulu scolariu si actele alegerei le snbsterne consistoriului respectivu spre denumire.

Art III Comitétulu protopresbiterale.

§. 56. Comitétulu protopresbiterale este acea corporatiune aléa din membrii acestuia, care efeptuesce conclusele sinodului, si este chiamata a duce si conduce mai deaprópe afacerile comune ale intregului protopresviteratu, in privinti'a economico-bisericesca, scolare si fundationale.

§. 57. Membrii acestui comitetu se alegu pe 3 ani prin sinodulu protopresviteralu cu pluralitatea voturilor, si se potu realege.

§. 58. Acestu comitetu consta in protopresviteratele pana la 2000 de suflete din 6; ér in cele preste 2000 de suflete din 12. membri, a caroru una tertialitate este din cleru; ér dóte tertialitati din mireni.

§. 59. Presiedintele comitetului este protopresviterulu, respective suplintele lui.

§. 60. Comitétulu însusi si-alege personalulu manipulante.

§. 61. Conclusu validu se póte aduce numai, déca la pertraptare au luat parte afara de presiedinte celu putienu patru si respective optu membri. Candu voturile sunt egali, votulu presiedintei dirima.

§. 62. Comitétulu si-tiene de regula siedintiele de patru ori pre anu si adeca: in Ianuariu, Aprile, Iuliu, si Octobre, — ér in casu de urgentia si mai adeseori.

§. 63. Agendele lui sunt acelea jin trebile comune ale protopresviteratului, cari in trebile, ce se tienu de parochia, sunt ale comitetului parochiale.

Art. IV. Epitropi'a protopresbiterale.

§. 64. Pentru manipulara speselor ce se receru spre acoperirea trebuintelor bisericesci si scolari ale intregului cercu protopresbiterale ca atare, precum si pentru administrarea fondurilor bisericesci si scolari ce s'ar infintiá pentru intregulu protopresviteratu: se va asiediá o epitropie protopresviterale pra câte trei ani, si are pentru intregulu cercu protopresviterale acel'a-si cercu de activitate, ce compete epitropiloru parochiali in afacerile sale.

§. 65. Acolo, unde spre sustinerea unui institutu scolare mai inaltu concura comunele din dóte séu mai multe protopresviterate, alegendu-se din comitetele protopresviteratelor concurente unu comitetu centrale scolare, se va alege prin si din acest'a si o epitropia centrale analoga §-lui 28.

Capu III. Monastirile.

§. 66. Monastirea este locuinti'a acelu persóne bisericesci, cari sunt intruniti canonesce prin votu solenu de a-si petrece viéti'a in tota infrenarea, in seracia, si obedientia.

§. 67. Monastirea de o parte intrunesce in sine calitatile unci comune bisericesci, de alta parte inse oste coordinata unui protopresviteratu, si ca atare o supusa numai autoritatiloru eparchiali.

§. 68. Monastirea se póte fondá si infintiá numai cu convoirea si binecuvantarea episcopului concerninte; ér' fondatoriulu

este detoriu se asigure isvórele de venite necesarie spre sustinerea monastirei.

§. 69. Din monastiri nu se potu face locasiuri lumesci.

§. 70. Monachii cu cel'a-laltu personalu din monastire stau sub nemijlocit'a superinspectiune a prepositului; éra medilocitu sub jurisdictiunea episcopului, respective archiepiscopului diecesanu.

§. 71. Celu ce va se se faca monachu, débue se se supuna cercarei canonice, apoi aflandu-se demnu prin sinodulu monastirescu de a se primi in tagm'a monachale, prin prepositulu monastirei se aréta episcopului respective archiepiscopului, si i se da binecuvantarea archierésca.

§. 72. Monachii fara privire la hirotonia séu hirotesia impreuna cu prepositii loru sunt detori a se purtá strinsu si conscientiosu conformu prescrizeloru canonice.

§. 73. Afacerile monastirei se indeplinescu prin sinodulu monastirescu, la care ieu parte toti ieromonachii cu votu decisivu, éra ierodiaconii numai ca ascultatori si ca notari cu votu informativu.

§. 74. Presiedintele sinodului monastirescu este prepositulu, carele totu-deodata este indetoratu a tiené ordinea buna in consultari. La intemplarea mórtei prepositului, sinodulu si-alege dintre ieromonachi presiedinte interimale.

§. 75. Notariulu se alege dintre ieromonachi, ierodiaconi séu monachi care duce protocolulu si cele-lalte lucruri scripturistice.

§. 76. Protocolulu si speditiunile se subscriu de prepositu, si se contrasemnéza de notariu.

§. 77. Conclusele se facu prin pluralitatea voturilor, candu voturile sunt egali, votulu presiedintei dirima. Votu separatu numai atunci se primesce, si se alatura la acte, déca s'a datu in scrisu, si acést'a trebuie in 3 zile se se faca, cáci mai tardiu nu se primesce. Se póte inse cere si prelungire, ce nu se póte denegá, cáci la din contra se póte apelá la episcopulu.

§. 78. Fia-care monastire trebuie se aiba economu, carele manduce partea economica a monastirei potrivitu concluseru sinodului si inviatiuniloru prepositului. Economulu este detoriu a tiené in evidintia starea materiale a monastirei, si cu finea anulu solariu a substerne sinodului ratiociniu documentatu.

§. 79. Afacerile sinodului monastirescu se estindu atátu la partea religiósá, bisericesca, si disciplinaria, cátu si la partea economica.

Acelea sunt urmatóriele:

1. Desemnarea servitiului speciale pentru fia-care ieromonachu, ierodiaconu si monachu si alu economului.

2. Primirea novitiloru inainte de a se primi in tagm'a monachale.

3. Representarea si rugarea catra episcopulu pentru primirea novitiloru in tagm'a monachale.

4. Consultarea si concheierea de a se hirotóni monachulu de ierodiaconu si ierodiaconulu de ieromonachu, si presentarea loru episcopului.

5. Manipulara si tinerea in evidintia a averi monastiresci, si spre acestu scopu facerea unui inventarin despre tota averea monastirei, revederea acestei conscrieri din timpu in timpu si adeca celu putienu odata pre anu

6. Consultarea si conclusulu pentru erogatiunile anuale ordinare ale monastirei, spre care scopu se cere aprobarea episcopésca.

7. Consultarea si stayeria erogatiuniloru extraordinarie.

8. Esaminarea ratiociniului economului si apoi asternerea lui la consistoriulu diecesanu cu séu fara observari.

9. Nesuinti'a pentru buna starea scolei monastiresci in privinti'a religiósá, morale si didactica.

10. Nesuinti'a pentru indreptarea religiositatei si moralitatei vre-unui ieromonachu, ierodiaconu séu monachu, séu si pedepsirea lui mai usióra; éra pentru pedéps'a mai simtitoria vine obiectulu a se asterne consistoriului diecesanu, care lu decide finalminte.

11. Tractarea asupr'a vre-unui novitiu escisivu si pedepsirea lui inca si eliminarea lui din monastire. Astfelu de intemplare are a se comunicá cu monastirile din provinci'a metropolitana.

12. Alegerea prepositului, carea se face dupa presierea canóneloru sub conducerea episcopului diecesanu dintre confratii sei séu din alta monastire, séu dintre demnitarii episcopiei. — Alesulu se presentéza episcopului, care dupa ce a aflatu, cá are tote insusirile recerute pentru unu prepositu, lu intaresce si-lu hirotesesce de igumentu respective de archimandritu.

§. 80. Detorintiele prepositului monastirei sunt urmatóriele:

1. A se tiené strinsu de obligamintele generali monachali, si a nisui, ca nici monachii se nu-si pérda de inaintea ochiloru acele obligaminte generali monachali; prin urmare prepositulu trebuie se fia exemplu viu de viétiá corecta monachale in tote privintiele.

2. A fi bisericosu, va se dica: a nu se retrage dela frecuentarea regulata si acurata a servitiului dumnediescu.

3. A priveghia, ca servitiulu dumnediescu se se implinesca totu-deuna dupa tipicu, era cantarea si cetirea se fia evlaviosa si edificatoria.

4. A nesui, ca intregu personalulu monastirescu se cerceze servitiulu dumnediescu acuratu si regulatu, si pre timpulu servitiului dumnediescu se nu-lu ocupe pre acel'a cu altu feliu de lucru.

5. A lua parte la prandiu si cina cu ceia-lalti, si numai in casuri de totu extraordinarie a se abate dela acesta regula.

6. A dispune, ca se se cetesca vietii'a santiloru seu altu prologu, precum aceea o prescrie tipiculu.

7. A nu absenta din manastire fara causa indestulitoria, nici a lasa, ca fratii fara scirea si binecuvantarea lui se marga undeva din manastire.

8. A se perfectuna in sciintie si cunoscintie canonice, dogmatice si biserico-istorice.

9. A nesui, ca si fratii se se perfectiuneze in sciintiele bisericesci, in cantari si in cunoscintii'a vietiei santiloru.

10. A fi conscientiosu in averea monastiresca, si a dispune, ca celu mai aptu dintre ieromonachi se se puna de economu.

11. A tiené adeseori cu fratii esortatiuni pentru cultur'a si disciplinarea loru, si pentru indreptarea moravariloru unuia seu altuia dintre frati, carele cu purtarea sa a datu ansa la aceea.

12. A avé in sustinerea disciplinei monachale perseverantia, si priveghiare neadormita, dara si rabadare si modestia.

13. A nesui, ca scol'a monastiresca se fia in ordine buna, si ca cei mai cualificati dintre frati se se desemne de invetiatori.

§. 81. Fiinda ca fundatorii manastiriloru dau in scrisu intentiunea loru, candu fundeza acelea sante locasiuri impunendu si unele indetoriri ce trebuescu pazite nestramutatu, pentru aceea prepositulu este detoriu a dispune, ca cartea fundatiunale a manastirei celu putienu odata in anu se se cetesca in sinodulu manastirescu, parte pentru aducerea aminte de fundatori, parte pentru implinirea acurata a indetoririloru cuprinse in fundatiunea fundatoriului de manastire.

§. 82. Pentru causele de logodna si matrimoniale ale credinciosiloru, cari noavenda bisericii'a loru propria se tienu de bisericii'a manastirei, consistoriulu eparchialu delega pre celu mai indemana scaunu protopresviterulu.

§. 83. Credinciosii atinsi in paragrafulu precedinte nu au nici o incurgere in trebile manastirei.

§. 84. Manastirile femeesci cadu intr'o categoria cu cele barbatesci, prin urmare manastirile femeesci, monachinele si igumenisele au un'a si aceea si chiamare ca si manastirile barbatesci, monachii si prepositii. —

(Va urma)

CONCURSU.

2-3

Devenindu vacanta parochii'a g. o. romana din Opidulu Cillu, Comitatulu Aradului, Protopresviteratulu Buteniloru, cu acest'a se scrie Concursu pana in 18 Ianuariu anulu 1873 candu va fi si alegerea. —

Emolumintele sunt: 32 iugere de pamentu aratoriu, stolele indatinat, si birulu dela 160. case.

Doritorii de a ocupa acesta parochia sunt pofitati, a se presentá la biserica in un'a din dominecile ante de alegere seu in di'a alegerii; era recursele loru proviedute conformu statutulu organicu, adresate Comitetulu parochialu si subternute Dlu Protopresviteru alu Buteniloru Andrei Machi.

Comitetulu parochialu.

cu scirea si invoierea mea
Andrefu Machi
protopresviteru

CONCURSU.

2-3

Pentru statiunea invetiatorésca din Manerau prin acest'a se escrie concursu cu terminu pana in 14. Ianuariu 1873. — Emolumintele sunt: 120 fl. 10 sinici de grau, 10 de cucurudiu, 14 maji de fenu, 12 stangini de lemne, 2 mesuri de fasole, cortelu cu gradina, tote acestea inse pe anul 1873. sunt a se impartii in proportiune egala cu veduv'a remasa de invetiatoriulu Petru Vidovicu.

Recurintii intre altele au a dovedi ca au depusu esamenulu de calificatiune invetiatorésca, era recursele pana la terminulu prefriptu — in care di se va intempla si alegerea — au a se subterne dlui inspectoriu cercualu.

Manerau, 18. Decembre 1872.

In contielegere cu
Constantinu Gurbanu
protopres. ca inspect. cerc. de scole.

Comitetulu parochialu.

CONCURSU.

1-3

Pentru postulu invetiatorésca din comunitatea nostra rom. gr. or. Hontisioru, cu care sunt impreunate urmatoarele emoluminte, si anume: in numerariu 160 fl. v. a. in naturali 6 cubule de grau, 6 cubule de cucurudiu, 2 mesure de fasole, 38 portiuni de fenu; 10 orgii de lemne din cari este a se incaldi si scola, — si cortelu liberu cu gradina spatiosa. —

Aspirantii la acestu postu sunt avisati a-si instrui suplicele conformu „Stat org.“ apoi pana in a 11 di a lunei Ianuariu 1873, ale subterne oficiulu scol. insp. in Josasielu; — in care di se va tiené si alegerea.

Celu ce va produce testimoniu de calificatiune cu calculi buni va fi preferitu.

In contielegere cu: Comitetulu parochiale.

Jcane Munteanu

Inspector cerc de scole.

Concursu.

1-3

Pentru parochii'a din Sarandu, pe di'a de 11/23. januariu a. c. — Emolumintele sunt: 20 de lantiuri de pamentu, biru de la 110 de case si stolele indatinat. Recursele se se trimita la protopopulu tractualu.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoierea mea:

Joanu Fassie m. p.

protopreviterulu Pestesiiului. —

Concursu.

In urm'a mutarii la cele eterne a fostulu Parochu in Comun'a Spinusiu si filial'a Pomezzeu, Protopresviteratulu Pomezzeulu, Cottulu Bihoru, prin acest'a se scrie concursu.

Veniturile sunt de la Comun'a Spinusiu ca matre 2/3 pamentu aratoriu si fenatiu 1/2 vica cucuruzu, un'a di de lucru stolele indatinat: — era de la filial'a Pomezzeu 1/3 pamentu aratoriu 1/2 vica cucuruzu, un'a di de lucru, stolele indatinat dela filiale 65 case matre 90 de case; — insemnandu, ca stolele sunt de a se impartii cu veduv'a Preutesa a fostulu Preotu Eutropiu Popu.

Doritorii de a ocupa acesta statiune Parochiala sunt avisati a-si tramite recursele loru amesurate statutulu organicu adresate Comitetulu Parochiale de a dreptulu Rv. Dnu Administratoru Protopopescu Elia Mog'a in Rabagani pana in 14 Janu. 1873 St. v. candu se va tiené si alegerea.

Spinusiu. 27/12 1872

In contielegere cu Comitetulu Paroch.

Elia Moga. m. p.

adm. protp.

Concursu.

2-3

Pentru statiunea invetiatorésca din Aldesci prin acest'a se escrie concursu cu terminu pana in 14. Ianuariu 1873. — Emolumintele sunt: 115 fl. 50 cr. in bani, bucate 10 sinici, lemne 8 stangini, pamentu 1/2 de sesiune fenatiu, cortelu cu gradina.

Recursele sunt a se tramite dlui inspectoriu cerc. pana la terminulu prefriptu, candu de o data va fi si alegerea.

Aldesci, 18. Dec. 1872.

Cu scirea mea

Comitetulu parochialu.

Constantinu Gurbanu
protopres. ca insp. cerc. de scole.

1-3

CONCURSU.

Pentru vacant'a parochia din Borzu protopresviteratulu Beiusiului, provieduta cu pamentu aratoriu de 6 cubule, dela 60 de case cate un'a mesura de cucurudiu, cortelu liberu si stolele indatinat.

Doritorii de a ocupa acesta parochia, vor adresa recursele loru protopresviterulu Beiusiului Georgiu Vasileviciu pana la di'a alegerii de 29. Ianuariu vechiu 1873.

Datu in Borzu la 21. Dec. 1873. v.

Cu scirea mea
Georgiu Vasileviciu
protop. Beiusiului.

Comitetulu parochialu din Borzu.

S E R I A

Terminurilor de sedintie, la care asesorii consistoriali au de a participa in decurgerea anului solariu 1873.

I. SENATULU STRENSU BISERICESCU

Nrulu curinte	Numele asesorilor consistoriali	Locuinti'a																	
			11. Ianuarin	1. Fauru	22. Fauru	15. Martin	12. Aprilu	3. Main	24. Main	14. Iuniu	5. Iuliu	26. Iuliu	16. Augustu	6. Septemvre	27. Septemvre	18. Octovre	9. Noemvre	29. Noemvre	20. Decemvre
1	Andrieu Papp	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Georgiu Craciunescu	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Ioanu Groz'a	Halmagiu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	Petru Anc'a	Ghiroda		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Moise Grozescu	Batania	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	Ioane Cornea	Chisineu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	Vasiliu Zorlentionu	Capruti'a	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	Stefanu Opreanu	Nereu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	Nicolau Beldea	Siri'a	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Iuliu Bogdanu	B.-Comlosiu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Georgiu Chirilescu	Chitihazu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Vichentiu Schelegianu	Aliosiu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	Ioane Damsia	Seceniu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	Demetriu Papu	Covasintiu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

II. SENATULU SCOLARIU

Nrulu curinte	Numele asesorilor consistoriali	Locuinti'a																	
			18. Ianuarin	8. Fauru	1. Martin	22. Martin	19. Aprile	10. Main	31. Main	21. Iuniu	12. Iuliu	2. Augustu	23. Augustu	13. Septemvre	4. Octovre	25. Octovre	15. Noemvre	7. Decemvre	
1	Georgiu Popa	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Sigismundu Popoviciu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Dr. Atanasiu Siandoru	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	Ioane P. Desseanu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Ioane Rosiu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	Vincenciu Babesiu	Pest'a	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	Dr. Paulu Vasiciu	Temisior'a	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	Meletiu Dreghiciu	"		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	Trifonu Sietefianu	Chiseteu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Ioanu Rusu	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Alexiu Popoviciu	Comlosiu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Ioanu Moldovanu	Siri'a	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	Vasiliu Belesiu	Giuliti'a		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	Svetozaru Petroviciu	R.-Checia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Petru Popoviciu	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	Ioanu Tuducescu	Lipova		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	Vichentie Cernetiu	Mosnitia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	Ioanu Ardeleanu	Pecica		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

III. SENATULU EPITROPESCU

Nrulu curinte	Numele asesorilor consistoriali	Locuinti'a																	
			25. Ianuarin	15. Fauru	8. Martin	29. Martin	26. Aprile	18. Main	7. Iuniu	28. Iuniu	19. Iuliu	9. Augustu	30. Augustu	20. Septemvre	11. Octovre	1. Noemvre	22. Noemvre	13. Decemvre	
1	Petru Petroviciu	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Demetriu Bonciu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Iosifu Popoviciu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	Georgiu Dogariu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Emanuilu Missiciu	Boros-Ineu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	Davidu Nicor'a	Aletea		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	Georgiu Haic'a	Soversinu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	Georgiu Fogarasi	Lipova		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	Ioane Suci	Socodoru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Simeonu Popoviciu	Bichisiu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Moise Magdu	Sioimosiu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Constantinu Popoviciu	Comlosiu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Terminurile pentru sedintiele consistoriului plenariu se vor defige din timpu in timpu pe cale presidiala.

Acesta seria a terminurilor de sedintie consistoriali spre scire si acomodare pe langa acea observare se comunica cu DD. asesori dela tote trele senatele: ca fiescecare asesoru e indreptatitu a participa la tote sedintiele consistoriali, ce cadu in resortulu seu.

Din sedinti'a consistoriului plenariu tienuta in Aradu, in 28. Decembre 1872.

Datu prin:

Iosifu Goldisiu m. p.
secretariu consistorialu.